

**TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 280/2021/HS-PT

Ngày 10 – 5 – 2021

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đỗ Đình Thanh

Các thẩm phán:

Bà Đinh Ngọc Thu Hương

Ông Phạm Văn Công

- Thư ký phiên tòa: Ông Lê Văn Duẩn – Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Phạm Ba Duy – Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 5 năm 2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự phúc thẩm thụ lý số: 734/2020/TLPT-HS ngày 22 tháng 12 năm 2020 đối với bị cáo Tô Thanh X và bị cáo Bùi Duy K do có kháng cáo của các bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số: 32/2020/HSST ngày 11/11/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Vĩnh Long.

- Các bị cáo có kháng cáo:

1. Tô Thanh X, sinh năm 1986; nơi cư trú: Ấp Phước Thạnh, xã Q Th, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ văn hóa (học vấn): 8/12; dân tộc: Kinh; giới tính: Nam; tôn giáo: Phật giáo; quốc tịch: Việt Nam; con ông Tô Văn V và bà (không rõ); có vợ là Nguyễn Thị Hồng M và có 01 người con sinh năm 2017; tiền án: Không;

Tiền sự: 01 lần về hành vi khai thác khoáng sản mà không có giấy phép khai thác khoáng sản của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, bị Công an huyện V L, tỉnh Vĩnh Long xử phạt theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 914/QĐ-XPHC ngày 12/02/2020, đã chấp hành nộp phạt xong ngày 12/02/2020.

Bị cáo tại ngoại, (có mặt).

2. Bùi Duy K, sinh năm 1984; nơi cư trú: Ấp Phước Thạnh, xã Q Th, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long; nghề nghiệp: Lao động tự do; Trình độ văn hóa (học vấn): 02/12; dân tộc: Kinh; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Bùi Văn C và bà Huỳnh Thị Bé T; có vợ là Nguyễn Thị Mỹ Hà và có 01 người con sinh năm 2010; tiền án: không;

Tiền sự: 01 lần về hành vi khai thác khoáng sản mà không có giấy phép khai thác khoáng sản của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, bị Công an huyện V L, tỉnh Vĩnh Long xử phạt theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 913/QĐ-XPHC ngày 12/02/2020, đã chấp hành nộp phạt xong ngày 12/02/2020.

Bị cáo tại ngoại, (có mặt).

- Người bào chữa cho các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K: Ông Nguyễn Hữu P – Luật sư Công ty Luật TNHH Hồng Đức Phúc, thuộc Đoàn Luật sư Thành phố Hồ Chí Minh, (có mặt).

Ngoài ra, trong vụ án còn có người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nhưng không có kháng cáo, Tòa không triệu tập.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Từ tháng 02 năm 2020, Tô Thanh X và Bùi Duy K làm thuê cho ông Huỳnh Văn Ổ. Ông Ổ thuê X và K dùng ghe gổ của ông để đi nhận cát (mua cát) tại các mỏ gần phà Thanh Bình, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long để bán (bơm) cho người dân có nhu cầu, với tiền công là 300.000 đồng/người/chuyến.

Khoảng 19 giờ ngày 13/4/2020, ông Ổ điện thoại thuê X và K đi bơm cát, X và K đồng ý. Đến khoảng 23 giờ cùng ngày X và K đến nhà ông Ổ dùng ghe gổ của ông Ổ chạy ra sông Cổ Chiên để khai thác cát trái phép. Lúc này, K là người điều khiển phương tiện, khi đến nơi K vận hành máy bơm và đặt ống xuống lòng sông để hút cát lên ghe, còn X có nhiệm vụ thả neo và bơm nước ra ngoài. Đến khoảng 00 giờ 15 phút ngày 14/4/2020, khi X và K đang thực hiện việc khai thác cát (hút cát từ lòng sông lên ghe) thì bị Tổ tuần tra Công an huyện V L phát hiện, kiểm tra. Tại thời điểm kiểm tra, X và K không xuất trình được giấy phép khai thác khoáng sản do Cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp nên Tổ tuần tra lập biên bản vi phạm hành chính, qua đo đạc xác định khối lượng cát khai thác trái phép là 6,237m³. Kết quả xác định vị trí khai thác cát trái phép có tọa độ E00575963; N01120123 thuộc thủy phận ấp Phước Thạnh, xã Quới Thiện, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long.

Căn cứ kết quả giám định của Sở tài nguyên và môi trường tỉnh Vĩnh Long ngày 09/6/2020 kết luận đối với mẫu cát thu giữ do Tô Thanh X và Bùi Duy K khai thác tại tọa độ E00575963; N01120123 là khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường, khoáng sản là cát.

Căn cứ Kết luận định giá tài sản số 20/KLĐG.ĐGTSTTTTHS ngày 31/6/2020 của Hội đồng định giá thường xuyên trong tổ tụng hình sự tỉnh Vĩnh Long, kết luận khối lượng 6,237m³ cát có giá trị 396.898 đồng.

Căn cứ Công văn số 2005/STNMT ngày 29/6/2020 của Sở Tài nguyên và môi trường tỉnh Vĩnh Long xác định tọa độ E00575963; N01120123 (hệ tọa độ VN2000, kinh tuyến trực 105⁰30', múi chiều 3⁰ là thủy phận sông Cổ Chiên thuộc địa bàn xã Quới Thiện, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long. Hiện tại, Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long không có cấp giấy phép khai thác khoáng sản cho tổ chức, cá nhân nào tại tọa độ nêu trên.

Việc thuê Tô Thanh X và Bùi Duy K khai thác cát trái phép là do Huỳnh Văn Ổ tự thực hiện, không có bàn bạc hay thỏa thuận với ai khác, khai thác cát nhằm mục đích để bán cho người dân có nhu cầu san lấp, đang khai thác trái phép thì bị kiểm tra phát hiện nên chưa trả tiền công cho X và K, chỉ thuê X và K khai thác cát trái phép 01 lần vào ngày 13/4/2020 (bị kiểm tra phát hiện ngày 14/4/2020). Lời khai của Huỳnh Văn Ổ phù hợp với lời khai của Tô Thanh X và Bùi Duy K, quá trình điều tra không có tài liệu thể hiện ông Ổ thuê X và K khai thác cát trái phép lần nào khác. Trước đó, ông Ổ chưa có tiền án, tiền sự, vào ngày 23/4/2020 bị Công an huyện V L ra Quyết định xử phạt hành chính số 948/QĐ-XPHC với số tiền 2.000.000 đồng, đã nộp phạt xong vào ngày 24/4/2020.

Quá trình điều tra, xác định phương tiện ghe gổ không có giấy đăng ký cùng với các công cụ dùng để khai thác cát sông trái phép là tài sản của ông Huỳnh Văn Ổ mua lại của anh Huỳnh Bửu Ril trước đó vào tháng 02/2020, chỉ mua bán miệng (không lập hợp đồng mua bán, không viết giấy tay).

* Vật chứng thu giữ gồm có: Cát có khối lượng 6,237m³; 01 (một) ghe gổ không biển kiểm soát (đã qua sử dụng); 01 (một) máy bơm hút cát; 01 (một) bộ dụng cụ bơm hút cát và 01 (một) đầu ống sắt dài 40cm, đường kính 20cm.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số: 32/2020/HS-ST ngày 11/11/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Vĩnh Long đã quyết định:

Tuyên bố bị cáo Tô Thanh X và bị cáo Bùi Duy K phạm tội: “*Vi phạm quy định về khai thác tài nguyên*”.

- Áp dụng điểm đ khoản 1 Điều 227; các điểm i, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 của Bộ luật Hình sự;

+ Xử phạt bị cáo Tô Thanh X 06 (sáu) tháng tù.

Thời hạn chấp hành hình phạt tính từ ngày bắt thi hành án.

+ Xử phạt bị cáo Bùi Duy K 06 (sáu) tháng tù.

Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bắt thi hành án.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về xử lý vật chứng, án phí sơ thẩm và quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Ngày 17/11/2020, bị cáo Tô Thanh X có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt với lý do: Gia đình có công với cách mạng, bà nội của bị cáo có tên là Trần Thị Nhứt có Bằng tổ quốc ghi công.

Ngày 17/11/2020, bị cáo Bùi Duy K có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt với lý do: Gia đình có công với cách mạng, ông ngoại bị cáo là Quỳnh Văn Nhì là liệt sĩ có Bằng tổ quốc ghi công; ông nội của bị cáo tên là Bùi Văn Nên được tặng thưởng Huân chương kháng chiến hạng ba.

Tại phiên tòa phúc thẩm,

Bị cáo Tô Thanh X vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin được hưởng án treo. Bị cáo X có nộp tờ Đơn xin xác nhận có nội dung: Bị cáo là lao động duy nhất phải trực tiếp nuôi dưỡng 02 người cô ruột là Tô Thị Nhã, sinh năm 1966, bị bệnh suy thận mãn tính và Tô Thị Nhờ, bị bệnh tiểu đường tuýp 2, vợ bị bệnh thận và con còn nhỏ.

Bị cáo Bùi Duy K vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin được hưởng án treo. Bị cáo K có nộp tờ Đơn xin xác nhận có nội dung: Bị cáo là lao động duy nhất phải trực tiếp nuôi dưỡng cha, mẹ bị bệnh không có khả năng lao động, vợ bị bệnh thận và con còn nhỏ.

Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phúc thẩm đã phân tích, đánh giá tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội do các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K đã thực hiện và phát biểu quan điểm của Viện kiểm sát:

Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử các bị cáo là có căn cứ, đúng người, đúng tội; mức án mà Tòa án cấp sơ thẩm đã xử phạt đối với các bị cáo là tương xứng với hành vi phạm tội của các bị cáo, đủ đảm bảo giáo dục, cải tạo riêng và răn đe, phòng ngừa chung trong tình trạng khai thác cát trái phép đang diễn ra hiện nay. Các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt và

xin được hưởng án treo là không có cơ sở, nên đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Luật sư Nguyễn Hữu Phúc bào chữa cho các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K không có ý kiến về tội danh mà Tòa án cấp sơ thẩm đã quy kết đối với các bị cáo. Tuy nhiên, Luật sư bào chữa cho các bị cáo cho rằng, mức án mà Tòa án cấp sơ thẩm đã xử phạt đối với bị cáo X và bị cáo K là quá nghiêm khắc. Vì các bị cáo X và K chỉ là người làm thuê cho ông Huỳnh Văn Ổ trong việc dùng ghe gỗ của ông Ổ để đi nhận cát (mua cát) tại các mỏ gần phà Thanh Bình, huyện V L, tỉnh Vĩnh Long để bán (bơm) cho người dân có nhu cầu với tiền công là 300.000 đồng/người/chuyến. Cả 02 bị cáo đều là người lao động duy nhất trong gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn thời Covid; các bị cáo đều có trình độ văn hóa hạn chế nên không nhận thức được hết hậu quả nguy hiểm cho xã hội do hành vi phạm tội của mình gây ra; các bị cáo phạm tội lần đầu và thuộc trường hợp ít nghiêm trọng; sau khi phạm tội đã thành khẩn khai báo, tỏ rõ sự ăn năn hối cải, nên đã được Tòa án cấp sơ thẩm cho hưởng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại các điểm i, s khoản 1 và khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự. Tại phiên tòa phúc thẩm, cả 02 bị cáo đều cung cấp được thêm các tình tiết mới là tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự theo quy định tại khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự, nên đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của bị cáo X và bị cáo K, sửa bản án sơ thẩm, xử phạt các bị cáo mức án thấp dưới mức thấp nhất của khung hình phạt và cho các bị cáo được hưởng án treo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Đơn kháng cáo của các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K được nộp trong thời hạn và đúng thủ tục theo quy định của pháp luật nên hợp lệ, được xem xét theo trình tự phúc thẩm.

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định như sau:

[1] Về hành vi và quyết định tố tụng của cơ quan tiến hành tố tụng và người tiến hành tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án ở cấp sơ thẩm.

Trong quá trình giải quyết vụ án ở cấp sơ thẩm, các hành vi và quyết định tố tụng của cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đều được thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự và thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự nên hợp pháp.

[2] Về hành vi phạm tội và tội danh của các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K:

[2.1] Tại phiên tòa phúc thẩm, các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình. Lời khai nhận tội tại phiên tòa phúc thẩm phù hợp với lời khai của các bị cáo tại phiên tòa sơ thẩm, tại cơ quan điều tra, phù hợp với lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và phù hợp với các tài liệu, chứng cứ khác đã được thẩm tra, xem xét tại phiên tòa, Hội đồng xét xử phúc thẩm có đủ cơ sở xác định:

[2.1.1] Mặc dù, không có giấy phép khai thác cát sông theo quy định, nhưng các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K vẫn nhận lời đi bơm cát thuê cho ông Huỳnh Văn Ô. Theo đó, vào khoảng 00 giờ 15 phút ngày 14/4/2020, các bị cáo đã dùng ghe gỗ của ông Ô chạy ra sông Cổ Chiên, K điều khiển phương tiện và là người vận hành máy bơm, đặt ống xuống lòng sông để hút cát lên ghe; còn X làm nhiệm vụ thả neo và bơm nước ra ngoài. Trong khi các bị cáo đang thực hiện hành vi khai thác cát trái phép thì bị Tổ tuần tra phát hiện và lập biên bản vi phạm với số cát thu giữ được là 6,237m³ có giá trị là 396.898 đồng.

[2.1.2] Trước đó, bị cáo Tô Thanh X đã có 01 lần thực hiện hành vi khai thác khoáng sản mà không có giấy phép khai thác khoáng sản của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, bị Công an huyện V L, tỉnh Vĩnh Long xử phạt theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 914/QĐ-XPHC ngày 12/02/2020, đã chấp hành nộp phạt xong ngày 12/02/2020. Bị cáo Bùi Duy K cũng đã có 01 lần thực hiện hành vi khai thác khoáng sản mà không có giấy phép khai thác khoáng sản của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, bị Công an huyện V L, tỉnh Vĩnh Long xử phạt theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 913/QĐ-XPHC ngày 12/02/2020, đã chấp hành nộp phạt xong ngày 12/02/2020.

[2.1.3] Chính vì vậy, Tòa án cấp sơ thẩm đã quy kết các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K phạm tội “Vi phạm quy định về khai thác tài nguyên” theo điểm đ khoản 1 Điều 227 Bộ luật Hình sự là có căn cứ, đúng người và đúng tội theo quy định pháp luật.

[2.2] Hành vi phạm tội của các bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, xâm phạm trái pháp luật đến quy định về khai thác tài nguyên khoáng sản do Nhà nước quản lý. Các bị cáo đã từng bị xử phạt hành chính về hành vi khai thác cát sông không có giấy phép vào ngày 12/02/2020, nhưng không lấy đó làm bài học. Đến ngày 14/4/2020, các bị cáo vẫn không có giấy phép khai thác cát sông theo quy định, tiếp tục lợi dụng lúc đêm vắng, điều khiển ghe gỗ đến sông Cổ Chiên thuộc thủy phận ấp Phước Thạnh, xã Q Th, huyện V L thực hiện hành vi khai thác cát trái phép. Hành vi phạm tội của các bị cáo còn là nguyên nhân làm biến đổi dòng chảy, gây sạt lở bờ sông, môi trường xung quanh đảo lộn, gây sụt lún đất đai và nguồn lợi thủy hải sản giảm sút, dư luận xã hội bất bình và lên án.

Qua đó xét thấy, mức án mà Tòa án cấp sơ thẩm đã xử phạt đối với các bị cáo là tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo, đủ đảm bảo giáo dục, cải tạo riêng và răn đe, phòng ngừa chung trong tình trạng khai thác cát trái phép đang diễn ra tràn lan tại nhiều địa phương trên cả nước hiện nay.

[3] Tại phiên tòa phúc thẩm, các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt, nhưng những lý do kháng cáo mà các bị cáo đưa ra, cùng những ý kiến, quan điểm của Luật sư trình bày bào chữa cho các bị cáo là không đủ cơ sở để chấp nhận. Do đó, Hội đồng xét xử phúc thẩm thống nhất với ý kiến, quan điểm đề nghị của Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phúc thẩm, không chấp nhận kháng cáo của các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K; giữ nguyên bản án sơ thẩm.

[4] Về án phí hình sự phúc thẩm:

Các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K phải chịu án phí hình sự phúc thẩm theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 23 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[5] Các quyết định khác của Bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 355 và Điều 356 Bộ luật Tố tụng hình sự.

1- Không chấp nhận kháng cáo của các bị cáo Tô Thanh X và Bùi Duy K; giữ nguyên Bản án hình sự sơ thẩm số: 32/2020/HS-ST ngày 11/11/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Vĩnh Long:

Tuyên bố các bị cáo Tô Thanh X và bị Bùi Duy K phạm tội “*Vi phạm quy định về khai thác tài nguyên*”.

- Áp dụng điểm đ khoản 1 Điều 227; các điểm i, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 của Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017;

Xử phạt bị cáo Tô Thanh X 06 (sáu) tháng tù.

Thời hạn chấp hành hình phạt tính từ ngày bắt thi hành án.

- Áp dụng điểm đ khoản 1 Điều 227; các điểm i, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 của Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017;

Xử phạt bị cáo Bùi Duy K 06 (sáu) tháng tù.

Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bắt thi hành án.

2- Án phí hình sự phúc thẩm: Các bị cáo Tô Thanh X và bị Bùi Duy K, mỗi bị cáo phải nộp 200.000 đồng.

3- Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật theo quy định pháp luật.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án là ngày 10 tháng 5 năm 2021./.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSND cấp cao tại TP.HCM;
- Tòa án nhân dân tỉnh Vĩnh Long;
- VKSND tỉnh Vĩnh Long;
- Công an tỉnh Vĩnh Long;
- Sở Tư pháp tỉnh Vĩnh Long;
- Cục THADS tỉnh Vĩnh Long
- Trại tạm giam Công an tỉnh Vĩnh Long;
- Bị cáo,
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đỗ Đình Thanh

Các Thẩm phán

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Phạm Văn Công

Đinh Ngọc Thu Hương

Đỗ Đình Thanh